

Telefoon 050- 367 8297/367 81 09
Onderwerp MER en bestemmingsplannen Grote Markt-

Aan de leden van raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum 21 MEI 2010

Bijlage(n) --

Ons kenmerk RO10.2256756

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de voortgang in de procedure van de milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) voor de Grote Markt-Oostzijde en de start van de inspraakprocedure over de bestemmingsplannen voor dit project. Voor de bouw van het Forum is het opstellen van een milieueffectrapport (hierna ook wel MER genoemd) verplicht. Dit heeft te maken met het bezoekersaantal, dat de in het Besluit milieueffectrapportage genoemde drempel (500.000 bezoekers of meer per jaar) ruimschoots overschrijdt. Het milieueffectrapport is onlangs afgerond en door ons college aanvaard. Het ligt nu ter inzage, waarbij voor een ieder de mogelijkheid bestaat om hierover zienswijzen naar voren te brengen bij uw raad.

Het belangrijkste milieueffect, dat uit het MER naar voren komt, is geluidhinder veroorzaakt door de nieuwe parkeergarage onder het Forum. Door middel van het treffen van een aantal maatregelen, te weten geluidsisolatie van het tegenoverliggende woningblok en toepassing van geluidsarm asfalt in de Schoolstraat, wordt bereikt dat de maximaal toegestane geluidsnorm niet wordt overschreden. In het onderstaande wordt uitgebreider ingegaan op het MER en de belangrijkste conclusies daaruit.

Inmiddels zijn ook de bestemmingsplannen gereed, waarmee de drie deelprojecten (de nieuwe oostwand, het Forum en de nieuwe achterzijde van de Poelestraat) mogelijk moeten worden gemaakt. Hierover vindt gelijktijdig een inspraakprocedure plaats. Ook op de inhoud van de bestemmingsplannen wordt hieronder nog nader ingegaan.

Voorgeschiedenis

Met betrekking tot het project Grote Markt-Oostzijde heeft al in verschillende stadia besluitvorming plaatsgevonden. Op 7 juli 2005 stelde uw raad de Startnotitie Grote Markt-Oostzijde vast. Hierover vond op 29 juni 2005 een referendum plaats. Op 27 juni 2006 werd het Programma van Eisen Stedenbouw, Openbare Ruimte en Verkeer vastgesteld. In januari/februari 2007 werd een publieksenquete gehouden, waarbij de bevolking kon kiezen uit een 7-tal architectuurontwerpen voor het Forum. Een meerderheid stemde voor de inzending van NL Architects. Uw raad besloot zich te conformeren aan deze uitspraak en stemde op 28 maart 2007 definitief met dit ontwerp in. Op 18 juni 2008 stelde u het door Thomas Müller ontworpen beeldkwaliteitsplan Grote Markt-Oostwand vast. Op 17 juni 2009 heeft uw raad ingestemd met het definitief ontwerp en het definitief bedrijfsplan voor het Groninger Forum. Wij verwijzen u verder korthedshalve naar ons voorstel inzake de stand van zaken en bouw- en grondexploitatie van het project Grote Markt-Oostzijde, dat geagendeerd is voor uw vergadering van 23 juni 2010.

M.e.r.

Voor het project Grote Markt-Oostzijde is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. De reconstructie van de oostwand is al opgenomen in het geldend bestemmingsplan Binnenstad 1995. Echter, het beeldkwaliteitsplan van Thomas Müller komt niet volledig overeen met dit bestemmingsplan. Ook de bouw van het Forum past daar, met name door de afwijkende bouwhoogte, niet in.

Voordat echter het bestemmingsplan kan worden gewijzigd, dient een m.e.r.-procedure te worden gevolgd. Het Besluit milieueffectrapportage schrijft een MER voor wanneer een bestemmingsplan voorziet in de aanleg van één of meer recreatieve of toeristische voorzieningen, die 500.000 bezoekers of meer per jaar aantrekken. Zoals gezegd overschrijdt het Groninger Forum deze drempelwaarde ruimschoots.

Met het oog op de te volgen m.e.r.-procedure heeft ons college op 6 mei 2008 een startnotitie vastgesteld. De startnotitie heeft van 15 mei tot en met 25 juni 2008 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon een ieder naar keuze schriftelijk of mondeling zienswijzen over de startnotitie naar voren brengen bij uw raad. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. Vervolgens heeft uw raad op 29 oktober 2008, na inwinning van het wettelijk verplichte advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage, de richtlijnen voor het milieueffectrapport vastgesteld. Hierna is begonnen met de opstelling van het milieueffectrapport. Voor het MER waren verschillende deelonderzoeken nodig, waaronder uitgebreid akoestisch onderzoek. De onderzoeken en uitwerking van het milieueffectrapport hebben veel tijd gevergd.

Inhoud MER

Voorgenomen activiteit

Het MER bevat een beschrijving van de voorgenomen activiteit, het project Grote Markt-Oostzijde (nieuwe oostwand, Forum, Nieuwe Markt, ondergrondse parkeergarage en fietsenstalling, nieuwe achterzijde Poelestraat). Dit is het voorkeursalternatief (kortweg: VKA).

Milieueffecten

In het MER zijn de volgende aspecten onderzocht:

- bodem en grondwater
- water
- ecologie
- archeologie en cultuurhistorie
- verkeer en bereikbaarheid
- geluid
- luchtkwaliteit
- wind en zon
- sociale veiligheid
- duurzaam bouwen en energie

Alternatieven en varianten

Behalve een beschrijving van de voorgenomen activiteit, het voorkeursalternatief (VKA), beschrijft het MER het meest milieuvriendelijk alternatief (kortweg: MMA). Het VKA komt overeen met het MMA.

Daarnaast zijn, in verband met de toename van de verkeersbelasting in de directe omgeving, drie ontsluitingsvarianten onderzocht:

- variant 'Schoolstraat' (aan- en afrijroute via Sint Jansstraat-Schoolstraat);
- variant 'Popkenstraat' (aanrijroute via Sint Jansstraat-Popkenstraat, afrijroute via Schoolstraat-Sint Jansstraat);
- variant 'Poelestraat' (aanrijroute via Schoolstraat-Sint Jansstraat, afrijroute via Schoolstraat-Poelestraat).

Hierbij is gebleken dat bij beide laatste varianten de milieueffecten negatiever zijn dan bij de eerste, de variant 'Schoolstraat'. De verkeersafwijking is minder (m.n. bij de derde variant), de verkeersveiligheid neemt af en de gevolgen voor het verblijfsgebied zijn ongunstig. De variant 'Schoolstraat' is bovendien de enige, waarbij – indien de noodzakelijke akoestische maatregelen worden getroffen – de maximale norm voor geluidhinder van de parkeergarage niet wordt overschreden.

Belangrijkste conclusies uit het MER

Zoals hiervoor is aangegeven is de voorgenomen activiteit beoordeeld op diverse milieugevolgen. Hieronder worden de belangrijkste conclusies samengevat.

Ecologie

In het MER is onderzocht wat de effecten van de voorgenomen activiteit zijn op bomen en beschermde planten- en diersoorten. Binnen het projectgebied Grote Marktoostzijde bevinden zich 18 bomen, waarvan vier, een Rode Beuk, een Populier, een Linde en een Kastanje, monumentaal zijn. Als gevolg van de bouwplannen moeten 11 bomen worden gekapt, waarvan twee monumentaal (de Populier en de Kastanje). Het kappen van de monumentale Populier is overigens geen rechtstreeks gevolg van de bouwplannen, maar van de aantasting door zwam. Vier bomen, waaronder de monumentale Rode Beuk, kunnen worden gehandhaafd. Twee andere bomen en indien mogelijk ook de monumentale Linde worden verplaatst. Inmiddels is voor het kappen van 10 bomen en het verplanten van drie bomen een kapvergunning verleend (een Valse Christusdoorn aan het eind van de Poelestraat is buiten de vergunning gelaten en zal onderwerp zijn van een afzonderlijk besluitvormingstraject). Over de verleende kapvergunning is door een aantal omwonenden een voorlopige voorziening gevraagd. De voorzieningenrechter heeft dit verzoek afgewezen. De bodemprocedure loopt nog.

In het MER is geconstateerd dat er in het projectgebied één beschermde plantensoort voorkomt, een Tongvaren. Deze bevindt zich op een muur van een pand aan de achterzijde van de Poelestraat en kan in verband met werkzaamheden niet worden gehandhaafd. Verder broeden er in het gebied enkele vogelsoorten. Vleermuizenverblijfplaatsen zijn niet waargenomen.

Verkeer en bereikbaarheid

Door uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen (van 230 in de huidige parkeergarage naar maximaal 400 in de nieuwe parkeergarage) en de situering van de in- en uitrit van de nieuwe parkeergarage aan de Schoolstraat zal de verkeersbelasting in deze straat toenemen. Daar staat tegenover dat de Popkenstraat en het deel van de Sint Jansstraat ten westen van de Schoolstraat autoluwe verbindingen worden. In het MER is een prognose van de verkeersintensiteiten in en rondom het plangebied opgenomen, gebaseerd op het aantal parkeerplaatsen in de nieuwe parkeergarage en een toename van het gebruik van de parkeergarage in de avonduren als gevolg van de culturele activiteiten in het Forum. Daarnaast is in het MER een zogenaamd maximaal scenario uitgewerkt. Hieruit blijkt dat het verkeer van en naar de parkeergarage ten opzichte van een normale situatie met circa 40% kan toenemen. De verkeersafwikkeling is voldoende om (ook in het maximale scenario) de verwachte verkeersgroei op te vangen. Voor verkeersveiligheid zullen de geplande ontwikkelingen niet of nauwelijks gevolgen hebben.

Geluid

Zoals in de inleiding al werd opgemerkt is voor de omgeving het aspect geluid het belangrijkste milieueffect. De geluidhinder wordt veroorzaakt door het verkeer van en naar de ondergrondse parkeergarage. Er is in het onderzoek zowel gekeken naar directe hinder (hinder veroorzaakt door het gebruik van de parkeergarage zelf) als indirecte hinder (hinder veroorzaakt door de af- en aanrijdende auto's). De optredende geluidseffecten zijn getoetst aan de van toepassing zijnde regelgeving. Tevens is onderzocht

hoe de geluidsbelasting kan worden verminderd. Zoals hiervoor al werd uiteengezet blijkt een andere in- en uitritsituatie per saldo niet tot een beter resultaat te leiden. Om de geluidsbelasting van de woningen aan de Schoolstraat en Sint Jansstraat omlaag te brengen worden in het MER een aantal mitigerende maatregelen genoemd. Uit het akoestisch onderzoek, dat aan het MER ten grondslag ligt, blijkt dat gevelmaatregelen aan de woningen aan de Schoolstraat en Sint Jansstraat en het vervangen van de bestaande klinkerbestrating door fijn asfalt (of een andere stille asfaltsoort) voldoende effect hebben om aan de maximale geluidsnorm van 65 dB(A) te voldoen. Wij hebben dan ook besloten om deze maatregelen toe te passen en zullen hierover overleg voeren met de eigenaar en bewoners van de betrokken woningen.

Luchtkwaliteit

In het MER is tevens onderzoek gedaan naar de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor de luchtkwaliteit. De realisatie van het project Grote Markt-Oostzijde leidt tot een toename van de concentraties fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO₂) in de Sint Jansstraat (gedeelte Schoolstraat-Schuitendiep) en de Schoolstraat. De verslechtering van de luchtkwaliteit wordt veroorzaakt door een sterke verhoging van het aantal verkeersbewegingen in deze straten. Op de overige onderzochte wegen doen zich geen verhogingen van de concentraties fijn stof en stikstofdioxide voor. Uit de berekeningen blijkt dat op alle onderzochte locaties aan de grenswaarden voor fijn stof (PM 10) en stikstofdioxide (NO₂) kan worden voldaan. Ook ten aanzien van overige stoffen, zoals benzeen, zwaveldioxide (SO₂) en koolmonoxide (CO), worden geen waarden overschreden.

Wind en zon

Uit het MER blijkt dat in de toekomstige situatie op maaiveldniveau, zonder maatregelen, een goed windklimaat heerst rondom de nieuwe oostwand, de westelijke helft van de Nieuwe Markt en de noordoostkant van het Groninger Forum. In de directe omgeving van het Groninger Forum (met uitzondering van de noordoostkant) en op het dak is er sprake van een matig tot slecht windklimaat. Door het plaatsen van schermen op het dak van het Forumgebouw kunnen de windeffecten tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht.

Verder is onderzocht welke gevolgen de bouw van het Forum voor de bezonning van omliggende woningen heeft. Dit is beoordeeld op basis van een TNO-richtlijn. Hieruit blijkt dat bij de onderzochte objecten in één geval (bebouwing aan de Popkenstraat) het effect neutraal is (de situatie na nieuwbouw voldoet niet aan de TNO-richtlijn, maar ook de bestaande situatie voldoet daar niet aan). In de andere gevallen (woningen aan de Schoolstraat) is sprake van een afname van de bezonningsduur. Deze is echter betrekkelijk klein, waardoor de beleving van de afname gering zal zijn. Voor de bezonningseffecten worden in het MER geen mitigerende maatregelen voorgesteld.

Voor meer informatie over de inhoud van het milieueffectrapport verwijzen wij u naar het MER Grote Markt-Oostzijde d.d. 21 april 2010, dat voor u ter inzage in de tervisie-trommel is gelegd.

Vervolg m.e.r.-procedure

Inmiddels hebben wij het MER aan een aanvaardbaarheidsbeoordeling onderworpen. De aanvaardbaarheidsbeoordeling houdt in dat het bevoegd gezag het milieueffectrapport toetst aan de richtlijnen en de wettelijke regels en op juistheid. Bevoegd gezag in deze is de gemeenteraad. Uw raad heeft echter op 26 augustus 2008 de bevoegdheid tot het beoordelen van de aanvaardbaarheid van het milieueffectrapport gedelegeerd aan ons college.

Na aanvaarding hebben wij het MER bekendgemaakt en ter inzage gelegd. De termijn van terinzagelegging duurt 6 weken. Gedurende deze termijn kunnen door een ieder naar keuze schriftelijk of mondeling zienswijzen bij uw raad naar voren worden gebracht. Gelijktijdig met de zienswijzeprocedure over het MER zijn ook de bestemmingsplanwijzigingen voor het project Grote Markt-Oostzijde in de inspraak gebracht. De termijn voor het geven van inspraak loopt gelijk op met de zienswijzetermijn van het MER en bedraagt eveneens 6 weken.

Tevens wordt het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage over het MER ingewonnen.

Met het eindigen van de zienswijzetermijn en ontvangst van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage loopt de m.e.r.-procedure feitelijk ten einde. Het bevoegd gezag, uw raad, kan overgaan tot het nemen van het m.e.r.-plichtige besluit: vaststelling van de wijziging van het bestemmingsplan. Met het oog hierop dient de in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) voorgeschreven procedure te worden doorlopen. Op deze procedure gaan wij in het vervolg van deze brief nog nader in.

Bestemmingsplannen

Zoals hiervoor al werd opgemerkt dient voor het project Grote Markt-Oostzijde het bestemmingsplan te worden gewijzigd. Het geldende bestemmingsplan Binnenstad 1995 houdt weliswaar al rekening met een reconstructie van de oostwand en van het binnengebied rondom de Naberparkeergarage, maar de huidige plannen zijn hiermee in meer of mindere mate strijdig.

De drie deelprojecten, de nieuwe oostwand, het Forum en de nieuwe achterzijde van de Poelestraat, zijn uitgewerkt in een drietal bestemmingsplannen:

- het bestemmingsplan Grote Markt-Oostwand;
- het bestemmingsplan Forum;
- het bestemmingsplan Poelestraat-achterzijde.

Inmiddels zijn de voorontwerpen voor deze plannen gereed en is de inspraakprocedure hierover gestart. Na afronding van de inspraakprocedure en het wettelijk voorgeschreven overleg kan de vertaling plaatsvinden van voorontwerp naar ontwerp en kan de Wro-procedure worden gestart. Deze procedure houdt in dat het ontwerpbestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage wordt gelegd, gedurende welke termijn een ieder naar keuze schriftelijk of mondeling zijn zienswijze bij de gemeenteraad naar voren kan brengen. Vervolgens dient de gemeenteraad binnen 12 weken een besluit te nemen. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan dient de gemeenteraad het MER te betrekken. Het besluit tot vaststelling dient – afhankelijk van de situatie – binnen twee of zes weken bekend te worden gemaakt, waarna het bestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage ligt. Gedurende deze termijn kan door een belanghebbende beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het bestemmingsplan treedt in werking op de dag na afloop van de beroepstermijn van 6 weken, tenzij binnen deze termijn bij de voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak een voorlopige voorziening is gevraagd. De Raad van State dient binnen 6 maanden op een beroep te beslissen.

Inhoud bestemmingsplannen

Bestemmingsplan Grote Markt-Oostwand

Het bestemmingsplan Grote Markt-Oostwand regelt de bouw van de nieuwe oostgevel van de Grote Markt. Het bestemmingsplan volgt het beeldkwaliteitsplan van Thomas Müller. Het legt de nieuwe rooilijn aan de oostzijde van de Grote Markt vast en laat bebouwing toe in vijf lagen, met een mogelijkheid voor het college om ontheffing te verlenen voor een zesde bouwlaag. Toegestane functies zijn detailhandel, horeca, publieksgerichte dienstverlening en cultuur en ontspanning. Op de verdiepingen zijn tevens maatschappelijk dienstverlening, kantoren en wonen toegestaan.

Bestemmingsplan Forum

Het bestemmingsplan Forum voorziet in de bouw van het Forum (met ondergrondse parkeergarage). Met het oog hierop is aan de locatie van het Forum de bestemming Centrum toegekend. Binnen deze bestemming zijn toegestaan:

- a. cultuur en ontspanning (o.a. een bibliotheek, museale functies en een bioscoop);
- b. congressen en symposia;
- c. zaalverhuur;
- d. horeca tot een maximum 1000 m² b.v.o.;
- e. functioneel gebonden detailhandel tot een maximum van 800 m² b.v.o.;
- f. een ondergrondse parkeergarage (met maximaal 400 parkeerplaatsen);

De bouwhoogte mag maximaal 45 meter bedragen (ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen en antennes, en ballustrades, schermen en hekwerken niet meegeteld).

Het bestemmingsplan omvat tevens de openbare ruimte rondom het Forumgebouw (de Nieuwe Markt) en maakt het mogelijk daaronder – samen met de parkeergarage – een fietsenkelder te bouwen.

Bestemmingsplan Poelestraat-achterzijde

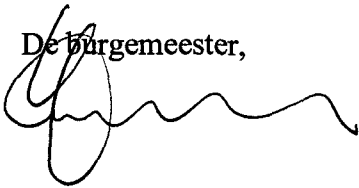
Het bestemmingsplan Poelestraat-achterzijde biedt de mogelijkheid om van de achterzijde van de Poelestraat een nieuwe pleinwand aan de Nieuwe Markt te maken. Aan deze zijde wordt ruimte geboden voor onder andere detailhandel, horeca en wonen op de verdiepingen. Het bestemmingsplan sluit aan bij het beeldkwaliteitsplan Poelestraat-achterzijde van AAS architecten. Verder is ook de bestaande bebouwing aan de voorzijde van de Poelestraat in dit bestemmingsplan meegenomen.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

